

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти**

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра міжнародного, цивільного та комерційного права

Кафедра філософії, соціології та політології

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. від «23» січня 2022 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ШКОЛА ПРИКЛАДНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ /
SCHOOL OF APPLIED LAW**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2022

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: Мазаракі Н.А., д.ю.н., проф., завідувач кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права КНТЕУ, Шкробтієнко А. Г., асистент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права КНТЕУ.

Програму обговорено і схвалено на засіданні кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права від 03 грудня 2021 р., протокол № 9.

Програму розглянуто та схвалено вченою радою факультету міжнародної торгівлі та права від 16 грудня 2021 р., протокол № 8.

Рецензенти:

Доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права КНТЕУ, к.ю.н, Мельниченко Н. О.

Доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права КНТЕУ, к.ю.н., Гончарова Ю.А.

Старший науковий співробітник відділу міжнародного права та порівняльного правознавства в Інституті держави і права ім. В. Корецького НАН України, к.ю.н., Переверзева О.С.

**ПРАКТИЧНИЙ КУРС «ШКОЛА ПРИКЛАДНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ» /
PRACTICAL COURSE SCHOOL OF PRACTICAL JURISPRUDENCE**

**ПРОГРАМА/
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма практичного курсу «Школа прикладної юриспруденції» призначена для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти КНТЕУ у галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Програму практичного курсу «Школа прикладної юриспруденції» підготовлено відповідно до:

- освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини КНТЕУ;
- програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю «Міжнародне право» на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Програма містить такі розділи:

1. Мета і завдання та предмет дисципліни.
2. Вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою практичного курсу є закріплення і розвиток знань, умінь і навичок, набутих студентами під час навчання, формування компетентностей майбутнього фахівця, оволодіння професійним досвідом в реальних практичних умовах шляхом виконання окремих функцій і завдань, властивих майбутній професії та збір матеріалів, необхідних для підготовки випускної кваліфікаційної роботи в подальшому. Визначена мета досягається через вирішення таких **завдань**:

- формування у студентів на базі знань, що одержані під час вивчення теоретичних положень юридичних дисциплін професійних умінь і навичок з метою реалізації у практичній сфері;
- спираючись на теоретичні знання, одержані при вивченні загально-юридичних та спеціальних навчальних дисциплін, правильно та ефективно застосовувати норми як міжнародного так і національного права, здійснювати їх тлумачення;
- сприяння в розвитку здібностей до аналізу системи та механізму міжнародно-правового регулювання, які використовуються для вивчення конкретних справ;
- здійснення організації експертно-аналітичної, консультативної та роз'яснювальної роботи спеціаліста в галузі міжнародного права;
- ознайомлення з організацією діловодства, підготовка правових висновків та довідок щодо дії та застосування норм міжнародних договорів і угод та відповідності норм національного права міжнародно-правовим стандартам;
- сприяння до самовиховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності, дотримуватися правової культури та професійної етики юриста.

Практичний курс являє собою логічну послідовність практичних занять із виконання індивідуальних та групових завдань на основі запропонованих кейсів

на предмет їх відповідності міжнародному публічному чи міжнародному приватному праву.

Практичний курс реалізується у рамках наступних взаємозалежних складових програми, якими керують викладачі-тьютори відповідно до їх спеціалізації:

Складова № 1. Документальне супроводження юридичної діяльності

Складова № 1 націлена на формування у студентів практичних навичок та знань про юридичні документи, їх класифікацію, реквізити, особливості мови права, а також юридичну техніку складання та специфіку редагування; формування вмінь і навичок роботи з міжнародними нормативно-правовими актами та зовнішньоекономічними договорами (контрактами), засвоєння знань щодо особливостей організації справочинства, документообігу, контролю за виконанням, процедурою передачі документів до архіву.

Складова № 2. Медіаційна процедура

Складова №2 містить практичні завдання, які узагальнюють теоретичні знання та спрямовані на формування здатності застосовувати медіацію як один із ефективних засобів вирішення спорів. Основна увага приділяється аналізу порядку проведення медіації, питання які можуть вирішуватись та розглядатись таким способом, та юридичну силу такого засобу вирішення міжнародного спору.

Складова № 3. Ораторське мистецтво

Складова № 3 містить у собі узагальнення теоретичних знань і навичок з ораторського мистецтва, а також передбачає їх практичне застосування. Основна мета вивчення складової – оволодіти формами, засобами і методами встановлення ефективної комунікації у професійному спілкуванні та сприяти формуванню навичок до публічного мовлення та культури мислення у майбутніх фахівців.

Складова № 4. Англійська мова у юриспруденції

Складова № 4 націлена на формування вмінь та навичок професійного спілкування і роботи з юридичною літературою, розвиток навичок та вмінь самостійного вирішення проблем при іноземному спілкуванні за допомогою різного типу форм та граматичних конструкцій з тематики діяльності в правовій сфері.

Складова № 5. Методологія правових досліджень

Складова №5 охоплює низку занять, спрямованих на набуття знань і навичок щодо практичного застосування різноманітних методів наукового пізнання у ході опрацювання джерел права, правової доктрини та правозастосовної практики під час підготовки студентами статей та інших результатів власної наукової діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання:

- галузей міжнародного права, особливостей діяльності міжнародних організацій та міжнародних судових установ;

- ділової української та іноземної мови;
вміння:
- аргументування власної правової позиції;
- застосування положень чинного законодавства при вирішенні ситуаційних завдань та складанні юридичних документів.
- вільно працювати з програмним забезпеченням – пакет Microsoft Office, Google Meet, Moodle, інтернет-базами даних органів державної влади, організацій, установ.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Практичний курс «Школа прикладної юриспруденції» як вибіркова компонента освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння здобувачами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

✓ «Міжнародне право» (ОС магістр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
<i>ЗК1</i>	<i>Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК 2</i>	<i>Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК 3</i>	<i>Здатність ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема розробляти міжнародні проекти та управляти ними.</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК4</i>	<i>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з високим ступенем автономії.</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК5</i>	<i>Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК6</i>	<i>Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів і чинних міжнародно-правових актів та національного законодавства.</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК7</i>	<i>Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.</i>	<i>1-5</i>
<i>ЗК8</i>	<i>Здатність до ініціативності, адаптації та дії в новій ситуації, відповідальності, прийняття обґрунтованих рішень.</i>	<i>1-5</i>

<i>Фахові компетентності спеціальності за освітньою програмою</i>		
<i>СК1</i>	<i>Здатність комплексно використовувати вузькоспеціалізовані знання у конкретних сферах регулювання міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права Європейського Союзу для вирішення прикладних завдань.</i>	<i>1-2</i>
<i>СК3</i>	<i>Здатність працювати і представляти інтереси України в міжнародних міжурядових і неурядових організаціях.</i>	<i>2-4</i>
<i>СК4</i>	<i>Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.</i>	<i>1-5</i>
<i>СК5</i>	<i>Здатність надавати повну та різнобічну міжнародно-правову оцінку діям суб'єктів міжнародного права.</i>	<i>1-5</i>
<i>СК6</i>	<i>Здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з загальною юридичних, міжнародно-правових і міжнародних торговельно-економічних питань.</i>	<i>2-5</i>
<i>СК7</i>	<i>Здатність готувати проекти національних та міжнародних правових актів, а також надавати пропозиції з приведення норм вітчизняного законодавства у відповідність до норм міжнародного права.</i>	<i>1-4</i>
<i>СК8</i>	<i>Здатність представляти інтереси України або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав.</i>	<i>1-4</i>
<i>СК9</i>	<i>Здатність здійснювати ефективну комунікацію, як усно, так і письмово, у професійній сфері, в мультикультурному середовищі (українською та іноземною мовами).</i>	<i>1-4</i>
<i>СК10</i>	<i>Здатність ефективно забезпечувати адаптацію до права ЄС законодавства України у правотворчому, правоінтерпретаційному та правозастосовному контекстах,</i>	<i>1-5</i>

	<i>надавати правову підтримку євроінтеграційним процесам у різних сферах суспільних відносин.</i>	
<i>СК12</i>	<i>Здатність забезпечувати імплементацію міжнародно-правових стандартів в окремі галузі національного законодавства.</i>	<i>5</i>
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
<i>1</i>	<i>Уміння поєднувати високий професійний рівень з соціальною відповідальністю та етичністю, оволодівати новими знаннями впродовж життя, підвищувати рівень власної кваліфікації.</i>	<i>1-5</i>
<i>2</i>	<i>Спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, у професійній юридичній діяльності на національному і міжнародному рівнях.</i>	<i>4</i>
<i>3</i>	<i>Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.</i>	<i>2-4</i>
<i>4</i>	<i>На основі знань доктрини, концепцій та сучасних досягнень міжнародного публічного, приватного права та права ЄС з метою виявлення в подіях і фактах міжнародного життя тенденцій та закономірностей їх формулювання, визначення майбутніх можливостей і ризиків, пов'язаних з ними, прийняття обґрунтованих рішень та усвідомлення їх наслідків для різних суб'єктів національного та міжнародного права.</i>	<i>1-5</i>
<i>5</i>	<i>Планувати та здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міжнародного права, права Європейського Союзу з використанням відповідної методології, формулювати новизну таких досліджень.</i>	<i>1-5</i>
<i>6</i>	<i>Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.</i>	<i>1-3</i>
<i>7</i>	<i>Усвідомлювати механізм та наслідки імплементації норм міжнародних</i>	<i>2-5</i>

	<i>договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.</i>	
<i>8</i>	<i>Вміння готувати проекти міжнародного договору, актів національного законодавства та пов'язаної документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права та приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.</i>	<i>1</i>
<i>9</i>	<i>Здійснювати юридичне представництво клієнта в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, органах державної влади та місцевого самоврядування.</i>	<i>1-4</i>
<i>10</i>	<i>Захищати інтереси власної держави у національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях.</i>	<i>1-5</i>
<i>11</i>	<i>Продувати нові ідеї для розв'язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності.</i>	<i>1-5</i>
<i>12</i>	<i>Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.</i>	<i>1-5</i>

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Складова №1. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ведення переговорів з іноземними клієнтами та контрагентами, юридичний супровід угод.

Робота з клієнтом. Виявлення проблеми, яку необхідно вирішити юристу при роботі з клієнтом.

Стадії роботи з клієнтом: 1) збір інформації; 2) визначення суті спору; 3) бажаний результат клієнта; 4) визначення можливості та доцільності мирного врегулювання спору.

Обрання способу захисту порушених або оспорюваних прав.

Тактика та стратегія ведення судового процесу.

Ведення судового процесу позивачем (агресивна або очікувальна поведінка). Ведення судового процесу відповідачем (агресивна або очікувальна поведінка). Участь третьої особи. Підготовка до судового засідання.

Правове забезпечення взаємовідносин підприємства із зарубіжними партнерами та відповідними організаціями (органами) в Україні та за її межами.

Особливості та специфіка укладання міжнародних договорів: мова, структура, зміст.

Правові, логічні, лінгвістичні, структурно-композиційні вимоги юридичної техніки до змісту, структури і форми оформлення зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

Типологія юридичних помилок та специфіка їх усунення; причини існування колізій і прогалин у законодавстві; напрями попередження правотворчих і правозастосовних помилок у застосуванні правил і засобів юридичної техніки.

Особливості складання, оформлення та редагування юридичних документів відповідно до вимог кодексів України, Державних стандартів України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства юстиції України, наказів Міністерства внутрішніх справ України та з дотриманням лексичних, стилістичних, граматичних норм сучасної української мови.

Мовна специфіка та техніка створення кримінально-процесуальних, адміністративно-правових, цивільно-правових документів.

Документи, які перебувають у провадженні.

Нормативні та інструктивні документи, які стосуються діяльності установи та конкретної посадової особи.

Складання довідок, проектів листів, заяв, рішень, пропозицій.

Меморандуми до міжнародних судових установ. Меморандуми України до Міжнародного суду ООН, які документально підтверджують серйозні порушення міжнародного права Російською Федерацією.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-18

Основний: 1, 3

Додатковий: 2-5

Інтернет-ресурси: 1-20

Складова № 2. МЕДІАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА

Поняття та зміст договору про проведення медіації. Істотні та факультативні умови договору. Сторони договору: їх права та обов'язки. Особливості формулювання принципів медіації в договорі.

Поняття та зміст медіаційної угоди. Медіаційна угода та медіаційне застереження: спільні та відмінні риси. Особливості укладення медіаційних угод у різних сферах права. Істотні умови медіаційної угоди. Сторони медіаційної угоди: визначення прав та обов'язків.

Поняття та зміст угоди за результатами медіації. Особливості формулювання домовленостей сторін. Умови угоди за результатами медіації. Перевірка домовленостей на реалістичність, виконуваність, строковість, відповідність інтересам і потребам сторін.

Документація в медіаційній діяльності. Лист-запрошення на медіацію. Протокол проведення медіаційних зустрічей: особливості ведення. Журнал реєстрації звернень до медіації: мета і завдання, особливості ведення. Картографія конфлікту.

Медіація як ефективний засіб вирішення міжнародних конфліктів. Медіація в державах Європейського союзу. Медіація та правові перспективи її розвитку в Україні.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 9,10

Основний: 2,3

Додатковий: 8, 10-14

Інтернет-ресурси: 1-13

Складова № 3. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Культура мовлення. Основні критерії красномовства: змістовність, правильність, виразність, ясність, точність, стислість, доцільність.

Стратегія оратора як загальний і всебічний план досягнення мети промови. Основні принципи, засоби, прийоми ораторської майстерності.

Загальна характеристика публічного виступу. Задум промови, формування мети. Підбір матеріалу. План виступу. Форми текстового оформлення матеріалу.

Взаємодія оратора та аудиторії у процесі публічного виступу. Композиція промови. Вступ. Основна частина. Заклучна частина. Формулювання висновків.

Сутність і проблеми взаємодії оратора та аудиторії. Налагодження контакту. Управління поведінкою аудиторії: увага, інтерес, активізація мисленневої та почуттєво-емоційної діяльності.

Основні принципи промови: принцип посилення, принцип органічної єдності, принцип економії. Основні методи викладення матеріалу: індуктивний, дедуктивний, аналогії, концентричний, сходячковий, історичний. Недоліки в композиції та їх запобігання.

Невербальні засоби спілкування. Форми невербальних знакових систем, їх місце, роль і значення в ораторському мистецтві. Постава оратора, поза, хода, вираз обличчя, жести.

Доказ та обґрунтування у публічному виступі. Логічні засади публічної промови. Сутність полеміки та її різновиди. Культура і мистецтво ведення полеміки. Доказ, обґрунтування, переконання та спростування у публічному виступі. Засоби прийоми, методи спростування, обґрунтування та доказу. Комунікативні бар'єри публічного виступу. Сильні та слабкі сторони публічного виступу. Комунікативні поразки та їх причини. Порушення системи підготовки до публічного виступу: причини та наслідки. Страхі та ораторське мистецтво. Причини страхів та методи їх подолання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 4

Додатковий: 1

Складова № 4. АНГЛІЙСЬКА МОВА У ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

Лексичний аналіз англійських та українських юридичних термінів в усному та писемному мовленні. Типи трансформацій відповідно до мовних рівнів. Обговорення теоретичних питань з теми, можливостей практичного застосування трансформацій у перекладі. Практичні вправи шліфування навичок вживання аналізованих лексичних трансформацій.

Граматичний аналіз англійських та українських юридичних термінів в усному та писемному мовленні. Обговорення теоретичних положень заняття. Граматичні трансформації: перестановка, заміни граматичних форм та граматичних категорій у перекладі; додавання, упускання, членування та об'єднання речень. Тренувальні вправи на використання розглянутих граматичних трансформацій.

Діловий лист і особливості його перекладу. Переклад документів з іноземних мов на державку мову України та навпаки. Офіційно-діловий стиль. Лексико-граматичні особливості текстів офіційно-ділового стилю. Діловий лист і особливості його перекладу. Проблеми відтворення термінологічної лексики при їх перекладі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 5

Інтернет-ресурси: 13

Складова № 5. МЕТОДОЛОГІЯ ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Класифікації методів, які використовуються при проведенні порівняльно-правових досліджень. Типові помилки порівняльно-правових досліджень.

Загальна характеристика проблем співвідношення міжнародного і національного права. Форми та проблеми процесу узгодження міжнародного права і національних правових систем.

Мета та основні теми проведення порівняльно-правових досліджень проблем співвідношення міжнародного та національного права.

Об'єкти порівняльно-правових досліджень проблем співвідношення міжнародного та національного права.

Методичні рекомендації щодо проведення порівняльно-правових досліджень проблем співвідношення міжнародного та національного права. Критерії визначення меж та можливостей запровадження результатів порівняльно-правових досліджень у правову систему України.

Результати та процедури запровадження досвіду розвитку сучасних правових систем у різних галузях права України, інших елементах її правової системи.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 6

Додатковий: 6, 7, 9

Інтернет-ресурси: 13

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ¹

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення, введений в дію Постановою ВР УРСР № 8074-10 від 7 грудня 1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
5. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. №1798-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
6. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005р. № 2747. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>
7. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
8. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон, Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
9. Про медіацію: Проект Закону України від 04.06.2020 р. №3504-1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69023
10. Кодекс етики медіатора Національної асоціації медіаторів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://namu.com.ua/ua/info/mediators/ethical-code/>
11. Правила адвокатської етики, затверджено Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09 червня 2017 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila-2019_5cb72d3191e0e.pdf
12. Кодекс поведінки європейських адвокатів, прийнятий на пленарній сесії Ради адвокатських асоціацій та правових товариств Європи (РААПТЄ), яка відбулася 28 жовтня 1988 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

¹ Курсивом виділені джерела, які наявні у бібліотеці КНТЕУ

[https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ\(ukr\).pdf](https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ(ukr).pdf)

13. European code of conduct for mediators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.euromed-justice.eu/en/document/eu-european-code-conduct-mediators>

14. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 року // Відомості Верховної Ради України. – 2010. - № 40. - Ст.527.

15. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 року № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540

16. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» 2004 р. mediators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>

17. Договір про Європейський Союз 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text

18. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

Основний:

1. Бесчастний В.М., Мердова О.М. Юридичне документознавство : навчальний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Кривий Ріг : ДЮІ МВС України, 2016. 181 с.

2. Білик Т., Гаврилук Р., Городиський І. [та ін.]; Медіація у професійній діяльності юриста: підручник Одеса: Екологія / за ред. Крестовської Н., Романадзе Л. 2019. 456 с.

3. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ; Одеса: Фенікс, 2018. 760 с.

4. Кацавець Р.С. Ораторське мистецтво: навч. підручник. – К., Алерта, 2018. – 216 с.

5. Рибіна Н.В., Кошіль Н.Є., Собчук Л.В. Англійська мова для юристів: навч. посіб. / Н.В. Рибіна, Н.Є. Кошіль, Л.В. Собчук. — Тернопіль: Видавництво ТНЕУ 220 с.–«Економічна думка», 2015.

6. Юридична компаративістика : навч. посіб. / А.М. Кучук, Ю.С. Завгородня. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018.112 с.

Додатковий:

1. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247с.

2. Handbook. English for Human rights EU law. European Commission. January 2015. ISBN: 9789082810615 URL: <http://www.ejtn.eu/PageFiles/17310/HANDBOOK%20English%20for%20Human%20Rights%20EU%20Law%20-%20EJTN.pdf>

3. Мова української юриспруденції : навч. посіб. / В. М. Пивоваров, М74 О. М. Єрахторіна, О. А. Лисенко та ін. Харків: Право, 2020. 330 с.
4. Онищук І. І. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах : моно- графія / І. І. Онищук. – 2-ге вид., стер. Харків : Право, 2019. 226 с.
5. Теньков С. О. Помилки в юридичних документах: попередження та уникнення. Коментар. Роз'яснення. Судова практика – К.: Юрінком Інтер, 2020. 240с.
6. Ладанюк А.П. Методологія наукових досліджень.- Ліра – к – 2018 – 352 с.
7. Євтушенко М. Методологія та організація наукових досліджень – Центр навчальної літератури. 2019. 350с.
8. Поєдинок В.В. Проблеми правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності // Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): навч. посіб. / за ред. В.С. Щербини, В.В. Рєзнікової. – К.: Видавництво Ліра – К, 2016. 800 с.
9. Харитонов Р. Ф. Галузева юридична компаративістика: загальнотеоретичне дослідження. Одеса, 2016. 208 с.
10. Міжнародні відносини: Історія. Теорія. Економіка. Право: навчальний посібник / М. З. Мальський [та інші.]. К.: Знання, 2017. 464 с
11. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін.]; за заг. ред. В.В. Мицика. – Харків: Право, 2018. Т 2. 624 с.
12. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник: Харків: Харк. нац. ун-т внутрішніх справ, 2020. 543 с.
13. Йосипенко, С.Т. Медіація як спосіб вирішення спорів у приватно-правових відносинах: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03 / Йосипенко Соломія Тарасівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2019. 19 с.
14. Мазаракі, Н.А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія / Н. А. Мазаракі; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, [Ін-т законодавства Верховної Ради України]. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2018. 275 с.

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Судова влада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://court.gov.ua>
3. Міністерство юстиції України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>
4. Національний портал відкритих даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.gov.ua/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
6. Реєстр арбітражних керуючих [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ak.minjust.gov.ua/>
7. The HUDOC database (the case-law of the European Court of Human Rights). [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER"\],"CHAMBER](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

8. Зразки юридичних документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://yurincom.com/skachat-obrazcy-dokumentov/>
9. Національна асоціація медіаторів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://namu.com.ua/ua/>
10. Українська академія медіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mediation.ua/>
11. Третейській суд Київської торговельно-промислової палати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kiev-chamber.org.ua/uk/86/>
12. Centre for Effective Dispute Resolution [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cedr.com/>
13. Free Legal Writing Resources [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://legalstudiesms.com/learning/free-legal-writing-resources/>
14. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua>
15. Організація Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org>
16. ООН в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.un.kiev.ua/
17. Уповноважений з прав людини в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ombudsman.kiev.ua/>
18. Європейський Парламент [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.europarl.eu.int/offices/en/default.htm
19. Рада безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/Overview/Organs/sc.html>
20. Міжнародний Суд ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ici-cij.org>

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Погоджено
Завідувач кафедри міжнародного,
цивільного та комерційного права

_____ Н. А. Мазаракі

« _____ » _____ 2021 р.

Погоджено

_____

« _____ » _____ 2021 р.

Погоджено
Гарант освітньої програми
«Міжнародне право»

_____ Н. А. Мазаракі

« _____ » _____ 2021 р.

Погоджено
Гарант освітньої програми

_____

« _____ » _____ 2021 р.

Погоджено
Гарант освітньої програми « _____ »

_____

« _____ » _____ 2021 р.

Погоджено
Гарант освітньої програми « _____ »

_____

« _____ » _____ 2021 р.

Погоджено

_____

« _____ » _____ р.

Погоджено

_____

« _____ » _____ р.

Погоджено

_____

« _____ » _____ р.

Погоджено

_____

« _____ » _____ р.